

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ
Кафедра менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри
менеджменту, фінансів, банківської справи та
страхування
23 серпня 2022 року,
протокол № 1 .

Завідувачка кафедри,
кандидатка економічних наук, доцентка

_____ Наталія ЗАХАРКЕВИЧ

23 серпня 2022 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ДЕМОГРАФІЯ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів ступеня бакалавра
із спеціальності 232 Соціальне забезпечення
галузі знань 23 Соціальна робота
за денною формою навчання

РОЗРОБНИК

Доцентка кафедри менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування,
кандидатка економічних наук, доцентка

_____ Ірина КРАВЕЦЬ

22 серпня 2022 року

ПОГОДЖЕНО

Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент

_____ Віктор ЗАХАРЧУК

28 серпня 2022 року

м. Хмельницький
2022

Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення галузі знань 23 Соціальна робота

Назва навчальної дисципліни	ДЕМОГРАФІЯ
Викладач	Лекції, семінарські заняття, консультації: Кравець Ірина Михайлівна (https://univer.km.ua/pro-universytet/kafedry/kafedra-menedzhmentu-finansiv-bankivskoyi-spravy-ta-strakhuvannya/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky), доцентка кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування, кандидатка економічних наук, доцентка
Контактна інформація та науковий профіль викладача	kraveci16@ukr.net im_kravets@univer.km.ua Профіль у соціальних мережах: https://www.facebook.com/profile.php?id=100022347440090 ORCID: https://orcid.org/0000-0002-5543-6958 GoogleScholar: https://scholar.google.com/citations?view_op=list_works&hl=ru&user=1n9QnxMAAAAJ
Інформаційні ресурси	Код для приєднання в Google клас «ciips7l»: https://classroom.google.com/c/MTQ2NTI2MTk2OTU0?cjc=ciips7l Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус №1, вул. Героїв Майдану, 8, ауд. 408: Кравець Ірина Михайлівна: вівторок з 15.00 до 16.20; Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до заліку: напередодні згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p> <p>СК 01. Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком Української держави, розуміти природу, динаміку, принципи організації системи соціального забезпечення, форми та способи взаємодії уповноважених органів та закладів.</p> <p>СК 06. Здатність планувати та звітувати в системі соціального забезпечення, у тому числі шляхом застосування сучасних інформаційних систем та програмного забезпечення для отримання й обробки даних у сфері соціального забезпечення.</p> <p>СК 12. Здатність до організації та управління процесами в соціальному забезпеченні.</p>
--	---

Програмні результати навчання	<p>ПР 02. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення, демонструвати знання та розуміння фактів, джерел, принципів, теорій, механізмів, пов'язаних з явищами та процесами у сфері соціального забезпечення.</p> <p>ПР 04. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення.</p> <p>ПР 07. Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення.</p> <p>ПР 17. Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні</p>			
Місце дисципліни в логічній схемі	<p>Обов'язкова дисципліна, курс навчання – 3-й, семестр – 5-й.</p> <p>Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: ОДПП 1.2.14. Економіка праці та соціально-трудові відносини, ОДПП 1.2.16. Соціальне обслуговування, ОДПП 1.2.20. Соціальна і демографічна статистика, ВД 2.1.30. Людський розвиток</p>			
Обсяг навчальної дисципліни	4 кредити ЄКТС /120 годин, у тому числі, самостійної роботи – 68 годин, лекційних - 26 години, семінарських – 26 години.			
Форма навчання	денна			
Мова викладання	українська			
Формат вивчення навчальної дисципліни	<p>Офлайн/онлайн: семінарські заняття, консультації, залік.</p> <p>Онлайн/офлайн: лекції, консультації.</p> <p>Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.</p>			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер			
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Завдання	Максимальна кількість балів
	2/2/5	Демографія як самостійна суспільна наука	Тести, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 0,8 Семінарське заняття – 5,0 СРС – 1
	2/2/9	Джерела даних про населення і демографічні процеси	Тести, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 0,8 Семінарське заняття – 5,0 СРС – 1,0
	4/4/9	Загальні показники чисельності і структури населення та їх динаміки	Тести, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 1,6 Семінарське заняття – 10,0 СРС – 1,0
	2/2/8	Шлюбність і розлучуваність демографічні процеси як	Тести, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 0,8 Семінарське заняття – 5,0 СРС – 1,0
	4/4/8	Народжуваність і репродуктивна поведінка населення	Тести, презентації, дискусійні питання,	Лекція – 1,6 Семінарське заняття – 10,0

		індивідуальні завдання	СРС – 1,0
4/4/8	Смертність, тривалість життя і поведінка самозбереження населення	Тести, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 1,6 Семінарське заняття – 10,0 СРС – 1,0
2/2/6	Відтворення населення	Тести, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 0,8 Семінарське заняття – 5,0 СРС – 1,0
2/2/6	Міграції населення: сутність, класифікація	Тести, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 0,8 Семінарське заняття – 5,0 СРС – 1,0
2/2/5	Взаємозв'язок демографічного та соціально-економічного розвитку	Тести, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 0,8 Семінарське заняття – 5,0 СРС – 1,0
2/2/4	Демографічна політика в епоху депопуляції	Тести, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 0,8 Семінарське заняття – 5,0 СРС – 1,0
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-демографічна статистика / За заг. ред. А. З. Підгорного. Одеса : ФОП Гуляєва В.М., 2017. 424 с. 2. Пальян З. О. Демографія. Київ : Київський університет, 2014. 222 с. 3. Населення України. Демографічний вимір якості життя: кол. моногр. За ред. О. М. Гладуна; НАН України, Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи. Київ, 2019. 396 с. 4. Українське суспільство : міграційний вимір : нац. Доповідь. Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України. Київ, 2018. 396 с. 5. Гладун О.М. Нариси з демографічної історії України ХХ століття : монографія. НАН України, Ін-т демограф. та соціальн. дослідж. ім. М.В. Птухи. Київ, 2018. 224 с. 6. Аксьонова С.Ю. Підліткове материнство: демографічний аспект проблеми. Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України. К., 2016. 184 с. 7. Кравець І. М. Управління трудовим потенціалом. Хмельницький, ФОП Цюпак, 2015. 424 с. 8. Соціальні індикатори рівня життя населення. Статистичний збірник. Київ : Державна служба статистики України, 2015. 204 с. 9. Всеукраїнський перепис населення: методологія та організація : навч. посіб. / Під заг. ред. В.О. Ларфенневої. Київ. : Вид-во Держкомстату України, 2001. 336 с. 10. Населення України. Демографічні тенденції в Україні у 2002–2019 рр.: кол. моногр. / за ред. О.М. Гладуна; НАН України, Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи. Київ, 2020. 174 с. 		
Методи навчання та форми	Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Демографія» (розміщені у Google класі «Демографія» (код		

<p>поточного контролю</p>	<p>приєднання: lehkw2) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php)</p> <p>Під час лекційних занять застосовуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) традиційний усний виклад змісту теми; 2) слайдова презентація; 4) експрес-опитування, діалог, дискусія; 5) методи активного слухання та методи зворотного зв'язку. <p>На семінарських заняттях застосовуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) дискусійне обговорення проблемних питань; 2) мозковий штурм; 3) виконання завдань за заданою тематикою; 4) методи активного слухання, рефлексії. <p>Поточний контроль знань з навчальної дисципліни може проводитися у формах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування студентів щодо засвоєння матеріалу; 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях; 3) виконання поточних письмових контрольних робіт у формі відкритих питань; 4) виконання індивідуальних завдань за заданою тематикою.
<p>Політика щодо деделайнів та здобуття балів за пропущені заняття</p>	<p>Перекладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, введене в дію з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312/20) (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).</p> <p>Перекладання лекції: виконання завдання за темою пропущеної лекції.</p> <p>Перекладання семінарських занять: виконання тестових завдань за темами</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Демографія» (у Google класі «Демографія» (код приєднання: ciips71) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php)</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>1 Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, введене в дію з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312/20 (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права, введене в дію наказом від 19.02.2019 р. № 74/19 (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).</p>
<p>Порядок отримання додаткових балів</p>	<p>Студент може отримати додаткові бали за участь у: конкурсі, науково-практичній конференції, тренінгу, турнірі, брейн-рингу тощо, за публікацію наукової статті за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною</p>
<p>Політика академічної доброчесності</p>	<p>Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету (https://www.univer.km.ua/index.php/pro-universytet/akademichna-dobrochesnist).</p>
<p>Політика врегулювання конфліктів</p>	<p>Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р.</p>

	№ 201/20 (https://www.univer.km.ua/sites/default/files/Вакант%20пос/Акад%20доброч/Етичний_kodeks.pdf).
Зворотній зв'язок	1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.

Обліковий обсяг – 0,3 ум.др.арк.